

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vetetnek fel.

II. évfolyam.

21. szám

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Vasárnap, január 26.

Az ifjutörökök forradalma.

Európát megint rettenetes meglepetés érte a Balkánon. Már-márt azt lehetett hinni, hogy rohamléptekkel közeledünk a békéhez. A török nemzetgyűlés elfogadta a hatalmak közös tanácsát. A porta elhatározta, hogy megkötöi a békét és föladja Drinápolyt. Már meg volt fagalmazva a hatalmaknak adandó válasz. Már ki volt tűzve az átadás napja, órája. Az európai tőzsdék már likvidálták a békét.

És ekkor nagy dolgok történtek Konstantinápolyban. Kiűtött a palotaforradalom. Ugyanaz a forradalom, mely Abdul Hamid trónjába került és az új-törökök kezébe adta volt a hatalmat. Enver bey, a tripoliszi hős, megjelent az államtanácsban. A nagyvezért lemondásra, a szultánt a lemondás elfogadására kényszerítette. Az utca kiabált. A hadügyminisztert és a főparancsnokot agyonlőtték. Megalakult a második ifjutörök rezsim. Elfoglalta az összes hatalmi pozíciókat. A nemzetgyűlés határozatát, a porta döntését félrelökte. A kész választ eltépte. Európa pedig bámulva, kétségbeesve várja, hogy mi lesz ebből?...

Hogy mi lesz ebből? ... Ebben a pillanatban bizonyára senki se tudja megmondani. De két lehetőség képe tárul elénk. Az egyiknek az alapja az, hogy ami tegnap Konstantinápolyban történt, az egy becsületes hazafias felbuzdulás volt, egy komoly, igazi forradalom. Hogy az ifjutörökök csakugyan hazaárulásnak tartják azt, amit elődeik csináltak. Hogy igazán nem akarják túrni azt a békét, melyet Törökországra rákényszerítettek. Hogy nem akarják Drinápolyt elveszteni és nem akarnak megalázkodni.

Ha ebből a föltevésből indulunk ki, akkor mi lesz? ... A Balkán szö-

vetséges államok azért nem fognak Törökországtól jobban megijedni. A nagyhatalmak nem fogják jobban támogatni. Sőt még a saját hadserege se lesz ettől a politikai rendszerváltozástól erősebb. Mert azt csak nem tételezzük fel, hogy a török sereg, vagy annak egy része pártpolitikai okokból eddig csak félkézzel védte volna a hazát?

*

Harmadszor találkozunk Enver beyjel nagy események élén. Abban a forradalomban, mely Abdul Hamidot detronizálta, vezető szerepe volt neki az új-törökök élén. Ott volt azután a tripoliszi harcokban s mikor jó későn vezető szerepet bíztak rá, majd ellenére megkötötték a békét, tovább folytatta a harcot, mint a benszülött lakosság vezére s az olaszok minden fenyegetése hiábavaló volt, hogy letegye a fegyvert. Most azután, mikor Törökországot a tárgyaló szövetséges államok végképen ki akarják uzsorázni, feltűnik ismét Enver bey. A csataldzsai táborban a féltékeny Nazim pasa, a vezér, revolverlövésekkel üdvözli, de Enver bey viszonozza az üdvözlést és a pasa marad a porondon. Ezután megbuktatja a kormányt, még pedig azzal a hősi mesébe illő tetteivel, hogy a nagyvezért elhurcolja a legfőbb tanácsból, a szultán elé viszi és lemondítja, ma nyomban a szultán elé állítja az új nagyvezért is. A nép pedig mindehhez ujjong, a katonaság Enver beyt élteni, az új török uralom ismét életre kel.

Hogy mindezzel szogálatot tett-e a szerencsétlen Törökországnak Enver bey, vagy pedig csak az ifju-török komplottnak használta ki az ő bátorságát, energiáját és önzetlenségét, azt ma még nem lehet megállapítani. Annyi azonban bizonyos, hogy az époszok hősi alakja elevenedik meg benne.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

A debreczeni Köztársasági Párt

felebbezése a rendőrfőkapitányság gyűlésbetiltó véghatározata ellen.

Tekintetes Tanács! Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitányságának bejelentettük, hogy 1. évi január 19-én, vasárnap este 8 órakor a Royal szálloda nagytermében az országos köztársasági párt debreczeni szervezetének megalakítása, az elnökség, illetőleg a tisztikar megválasztása céljából gyűlést akarunk tartani.

Ezt a bejelentést a rendőrfőkapitányság 474. sz. véghatározatában tudomásul nem vette, a tervezett gyűlés megtartását betiltotta. Mi pedig — törvényes határidőn belül — ezt a véghatározatot tisztelettel megfelebbezzük és felebbezésünk megokolását a következőkben terjesztjük elő:

1. A jelzett véghatározat oknélküli, alaptalan, merőben önkényes és hajánél fogva előrántott feltévre van alapítva. Indokolása ugyanis azt mondja, hogy a köztársasági eszmék terjesztése végeredményben «az alkotmányos államformának, az alkotmány egyes intézményeinek megtámadására», tehát az 1878. évi V. t.-c. 173. §-al tilalmazott bűncselekmények elvetésére vezetne.

Erre az indokolásra mindenekelőtt azt jellemezzük meg, hogy aki ezt szerkesztette az nem tanult meg olvasni. Az 1878. V. t.-c. nem «az alkotmányos államformának és az alkotmány egyes intézményeinek megtámadásáról» beszél, hanem — egyebek közt — «az alkotmányos államforma megtámadásáról», és az «alkotmány egyes intézményei ellen való lázításról». Ez pedig rendkívül fontos megkülönböztetés. Más a «megtámadás», megint más a «láztetés». Megtámadni tárgyilagossá, tudományos higgadt fejtegetéssel is lehet; de lázítani nem. Aki olvasni tud: az megérti az idézett törvénytörésből, hogy az alkotmányos államformát messzebbmenő védelemben akarja részeseit, mint a fennálló alkotmány intézményeit. És ez igen helyes logika. Mert az alapelv a

Vizvezetékek, csatornázás, központi fűtéseket szakértői kivételben, jótállás mellett — Tervezést és költségvetést díjtalanul készítik. Házaik évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal, Csapó-u 6. Telefon 15.

Eljegyzési, lakodalmi gyorsan és jutányos árban készülnek **Meghívók** Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Darabos-u. 7.

rajta nyugvó egyes intézménynél minden kétségen kívül fontosabb.

És a köztársasági mozgalmat, a köztársasági eszmék terjesztését nem a rendőri vagy miniszteri törvényolvasásnak, hanem magának az el nem fordított és félre nem magyarázott törvénynek a mértékével kell megmérni.

Ezt méltóztassék tenni Tekintetes Tanács! A köztársasági eszme hívei megtámadják-e az alkotmányos államformát? Erre a kérdésre csak az felelhet igennel, aki gondolkozni képelen. A köztársasági eszme hívei épen az igazi alkotmányosságot akarják! Mert nem az az igazi alkotmányosság, nem az az igazi alkotmányos államforma, amelyben mindig csak az uralkodónak, tehát egy embernek akarata érvényesül, mint a mai példa is mutatja: tüzzel-vassal a nemzet, a nép millióinak akarataival, létérdekeivel, jogaival, jóllétével és boldogságával szemben. Hanem, igenis az az igazi alkotmányosság, az az igazi alkotmányos államforma, amelyben minden vonalon, minden dologban — a legnagyobb kérdésben ép úgy, mint a legkisebb kérdésben — egyedül és kizárólag a nemzet és a nép millióinak akarata érvényesül.

Nem az az alkotmányos államforma, mikor a «napkirályok» kidülesztik mellüket és azt mondják: «az állam én vagyok.» Hanem az az igazi alkotmányos államforma, mikor a nép mondja: «az állam én vagyok.» Az igazság és a józan ész következménye, hogy azok, akik magyar hazánkban a véleménynyilvánításnak és a gyűlekezésnek szent jogát muszka-mintára kezelik, hagyjanak fel végre annak a hülyeségnek a hangoztatásával, hogy «a legalkotmányosabb államforma, vagyis: a köztársasági államforma hívei megtámadják az alkotmányos államformát.» Egészen másként volna a dolog, ha a törvény a jelenleg fennálló alkotmányos államformát említene. De nem azt említi. Nem is akarja azt említeni, avagy értetni. Mert ha ezt akarná akkor — lentebb — nem sorolná fel a jelenleg fennálló alkotmányos államforma egyes intézményeit. A jelenleg fennálló alkotmány védelme után minek volna még külön védeni a

jelenleg fennálló alkotmány egyes intézményeit? A törvény egészen világos. Előbb az alkotmányos államformát védi az alkotmányellenes, azaz: absolutisztikus, vagy anarchisztikus megtámadások ellen. Azután pedig a jelenleg fennálló alkotmány egyes intézményeit veszi védelmébe a lázítások ellen.

De hogy állunk a lázítással? A köztársasági eszmék hirdetése okvetlenül, vagy legalább valószínűleg lázításra vezet-e, mint azt a rendőrfőkapitányság, bizonyára felsőbb utasításra sietve feltenni?

Mi a lázítás? Embercsoportok, embertömegek alacsony szenvedélyeinek erőszakos törvényrontásokra való korlácsolása, egyenes felhívása. Nem minden erőszakra való egyenes felhívás lázítás. Csak a törvényt és törvényes intézményt romboló, vagy megtámadó erőszakra való egyenes felhívás a lázítás. Ha valaki azt mondja, hogy: «fegyverre a hazáért és szabadságért!», ez ne lázítás. De ha valaki azt mondja, hogy: «fegyverre az alkotmány, a törvény, a parlamenti házszabály ellen!», az már igenis lázítás! Hát, Tekintetes Tanács, még a fentálló alkotmány védelme is vezethet lázításra akkor: ha ezt a fentálló alkotmányt, ennek az alkotmánynak valamelyik alkotó eleme, például a korona viselője, vagy egy alkotmány- és törvény-író, noha torma szerint alkotmányos kormány — léssel tiporja és ezzel az alkotmánytiprással szemben az alkotmányt meg kell védelmezni. Csak egy szenvedélyes népszónok kell hozzá, meg egy ingerült tömeg: és kész a lázítás, a lázadás. Sőt a szeretet evangéliumának a hirdetése is vezetne lázításra. A múlt század utolsó évtizedének a végén volt hazánkban egy munkásmozgalom, röképen itt a Tiszántul. Akkor egy munkást azért tartóztattak le, mert kezében az új testamentummal és ebben különösen a Jákob levelének a gazdagok ellen mennydörgő szavaira hivatkozva, izgatta, lázította a tömeget.

A lázítás feltétele és lehetősége inkább az egyéniségtelen van, mint a hirdett eszmékben. Egy higgadt egyéniség a szociáldemokrácia esz-

mét higgadtan fogja terjeszteni, mint egy tüzes, szenvedélyes egyéniség az «egyedül idevité» egyeduralom és osztályuralom eszméit. És azon a címen, hogy bűncselekmények és támadások és lázítások elkövetésére vezethet, még az ígérkedést is be lehet tiltani.

Ami közelebről a köztársasági eszmék hirdetését illeti: ez is csupán akkor vezethet bűncselekmények, lázítások elkövetésére, ha szenvedélyes egyéniségek gyakorolják. De a mi bejelentésünket olyan egyének írták alá, akik hosszú közéleti tevékenységük alatt meglehetősen megtanulták azt, hogy indulataikon és szavaikon uralkodjanak. Ha egyik-másik helyen talán jogosult is az a föltevés, hogy a köztársasági eszmék terjesztése bűncselekményre vezet: nálunk jogosulatlan. Annnyival inkább jogosulatlan, mert a debreczeni köztársasági párt programjának egyik pontja ezt mondja: «A párt politikája békés; felvilágosítás után akarja előkészíteni a köztársaságot; puccsoktól, zendülésektől, melyek csak a mozgalom komolyságát tennék kétségessé, tartózkodik; nem szenvedélylyel, hanem az igazság erejével akar győzni!» (14. pont.) Ezek pedig nem hazug haziságok. A mérsékelt irányú Deák Ferencz mondja: «Nincs alkotmányunkban kizárva a lehetőség, hogy a törvényhozás akár a fejedelmek, akár a nemzetek valamely jogát módosítsa, vagy eltörölje.» Ha a fejedelmek bármelyik jogát el lehet törölni törvényhozás útján: akkor jogaink összeségét is el lehet.

2 Végül arra hivatkozunk, hogy ha a függetlenségi testvér-párt gyűléseit — igen helyesen — nem tiltják be: akkor a mi gyűléseinket sem szabad betiltani. Az 1873. V. t.-cz. 173. §-a ugyanis az alkotmánynak, a jelenleg fennálló alkotmánynak amaz egyes intézményei között, amelyek ellen tiltja a lázítást, nemcsak a királynak törvényes jogát említi, hanem a monarchia másik államával fennálló kapcsolatot is. A függetlenségi eszmék terjesztése pedig, a melynek minél nagyobb sikert már csak azért is kívánunk, mert azt mi is gyakorolni fogjuk: a monarchia másik államával fennálló kap-

Múlt és jövő.

Oly jól esik nékem a multnak emléke, mint a szenvedőnek, szegény szenvedőnek az üdv menedéke.

Ugy gondolok vissza arra a szép nyárra, mint szegény magamnak üldözött magamnak régi szép álmára.

Lesz-e még oly nyaram? Lesz-e még oly álmom? Lesz-e én nekem is örök üdvöt nyújtó boldog menyországom?

Kovács Ernő.

Annuska.

Károly még fiatal volt, csupán huszonkét éves s mégis elakarta magától dobni életét. Miért? Neveléses kérdés. Huszonkét éves embereknél, akik a földi létüket unják, csupán egy oka szokott lenni ennek a bajnak.

Károlynál ezt az okot Annuskának hívták, Gugginger Annuskának. S a közvetlen ok pedig egy levélke volt, melyért bírságot kellett fizetnie, mert nem tették rá bélyeget.

Károly hangulata, miután a levélkét hetedszer is elolvasta, hollótekte melankóliába merült. Mielőtt még az olvasásba kezdett volna, belsejében még egy gyenge, egész gyenge

nyugtalanosságot érzett. A nyugtalanossága erősebb lett, mikor a levelet felbontotta, s abból az orrába rezedaillat áradt. Mert Annuska szerelme üdvözletei ibolyás papíron szoktak hozzá repülni, ibolyás papíron, melyet egy forró órában hatalmas tömegben és jelentékeny pénzbeli áldozattal ő maga ajándékozott neki.

Mindent mérlegelte, mielőtt a levél olvasásába kezdett volna. Ebben az előkészített kedélyállapotában a levél tartalma úgy hathatott rá, mintha az ember néthához egy valódi tüdőgyulladást kap. Mert Annuska levele bucsulevél volt. Azzal kezdődött ugyan, hogy «Hón szeretett Károlykám!», de mégis azzal a hirtel végződött, hogy Annuska az ő hón szeretett Károlykáját Hungelbrunner Flórián, az özvegy pékmester miatt elhagyja. A szülei akarják így, s az apja az asztalra ütött és kiéltóztott s elátkozta. ha nem megy a pékhez. Az anyja pedig sirt, s azt mondta, hogy Hungelbrunner Flórián főnyeremény, és «nyaljam meg mindenu jjamat, hogy engem el akar venni» s ő is elátkozott s azt mondta, nincs többé leánya na Hungelbrunner, akinek olyan jó sarküzele van, nem lesz a veje. Ilyen körülmények között, írta Annuska, «igen» mondott, kiszakította Károlykát szívéből, szakítsa ki Károlyka is őt, mert így lesz legjobb.

«Zárom leveletem — írta végül — s már Ön vagyok a számódra, mert gyökereitől téptelek ki, s felkérem Önt, hogy mindennek vége mert msképpen nem lehet. Éljen boldogul örökre, s ne nézzen többé rám.»

Károly elolvasta a levelet nyolcadszor is. A szíve fájt, borzasztóan fájt. Nagy könnyecseppek csurogtak sima arcán végig ritka bajuszára, s nem tartott sokáig, mire elhatározta, hogy meghal. Annuska nélkül, az édes Annuska nél-

kül élni — ez lehetetlen! Hogy tombolt ott benn a kebelében!

Oh ez a nyomorult Hungelbrunner Flórián, aki a környék legjobb péküzlete mellé a környék legszebb lányát szerezte meg! S ezek a szülők, akik karcu leánykájukat kiszolgáltatták ennek a potrohosnak a jólmenő sarküzelettel! S jaj Annuskának, aki hűtelen lelt az ő Károlyához! Sohasem szerethette! Nem! Soha! Feláldozta volna különben egy Hungelbrunnerét?

Károly felegyenesedett, de ismét zokogva rogyott önmagába. Nem, ő gyenge volt arra, hogy e hatalmak ellen küzdjön. Gyorsan meghalni, ez a legjobb! Lásza Annuska, hogy jobban szerette mindennél.

Tehát meghalni! De hogyan? A lysolra gondolt és kirohant a konyhába. A lysoros üveg üres volt, mert Würmler asszony, a lakásadónoje az utolsó csöppet felhasználta a legutóbbi surolásnál. Ugy gondolta, hogy szép lenne, ha egy gúzsövet venne szájába. De eszébe jutott, hogy olyan házban laknak, ahol petróleummal világítanak. Gondolt arra is, hogy revolvert vesz. Azonban a hónap huszonnyolcadik napja volt, s csupán három korona hetven fillér volt vagyona.

Hirtelen egy jó gondolata támadt. Elhagyta lakását s egyenes irányban messze szaladt, egy magányos hídhoz, melyen sokszor találkozott Annuskával. A sötét égből sűrű eső hullt. Károly, aki gyakran igen regényes volt, nem tudott egy percig szabadulni attól a gondolatától, hogy mennyivel szebb lenne holdfényben meghalni. De ezt nem válogathatja ki az ember. S ő annyira boldogtalan volt, hogy nem várhatott jobb időjárásra. Nem! Csak gyorsan le a hídról s minden jó lesz.

csoltnak a megszüntetésére irányul, lévén az a «fennáll ókapcsolat» minden kétségen kívül az 1867. évi XII. t.-cikkben körvonalozott dualizmus, amely ellen agítál a tiszta personálunió alapján álló és ettől eltekintve pártunkkal rokon irányú függetlenségi párt. Ha a monarchia másik államával fennálló kapcsolat ellen pártot alakítani lehet: akkor a királynak törvényes jogai ellen is lehet pártot alakítani. És miért ne lehetne mind a kettő ellen? A törvény, amelyet nem olyan udvari «lényalók» alkottak, mint amilyenek most alkalmazzák: a király törvényes jogát nem emeli a többi alkotmányos intézmények fölébe. És a pártalakítás, az eszmék terjesztése — még nem lázítás és nem is vezet sem okvetlenül, sem valószínűleg lázításra, bűncselekményre.

Tekintetes Tanács!

A szegény hazánkat agyonmunkáló munkapárt korifeusai pártunk jogtalan és törvénytelen üldözésével is, mint minden egyéb, azt akarják demonstrálni, hogy a munkapárt voltaképpen — muszkapárt. A törvényt, az alkotmányt, a jogot, a szabadságot muszkamódra kezelik. A Tekintetes Tanács pedig — tisztelettel kérjük — mutassa meg, hogy Debreczen, an elyet a legnagyobb magyar republikánus, Kossuth Lajos, a «szabadság őrvárosának» nevezett, nem Muszkaországban fekszik.

Kérjük a törvénytelen véghatározat feloldását és annak megállapítását, hogy mint a többi pártok, úgy mi is szabadon tarthatjuk pártgyűléseinket.

A presbiterium vasárnapi ülése.

Mit tárgyal az egyháztanács?

A debreczeni református egyház január hó 26-ik napján, vasárnap délelőtt fél 11 órakor esetleg folytatólag, január 27-ik napján, hétfőn délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart az alábbi tárgysorozattal:

Jelentés arról, hogy az 1912. évi december 29-én tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve és végzése 1913. január 3. napján hitelesítettek.

Határozás a tisztviselők eskütételéről; Szilágyi Bélint aljegyző eskütétele.

Szemere Lajos presbiter eskütétele.

Határozás az iskolaszékben, az árvaügyi bizottságban és az ispotályi vegyes bizottságban az aljegyző helyéről.

Jeney Miklós volt aljegyző beadványa 30 évig viselt aljegyzői hivatalától megváltása alkalmával.

Dicsőfi József lelkészelnök jelenti, hogy Kolbán Matild az Arpád-téri templomhoz egy szép urasztali pohártartót ajándékozott.

Könyves Tóth Kálmán lelkész jelentése adományokról.

Könyves Tóth Kálmán lelkész jelentése a homokkerti istentisztelet folytán felmerülő takarítási költségek ügyéről.

A városi tanács határozata a Sziv-utcai óvónő s dajka fizetésének folyóvá tételéről.

Márton Imre ügyvéd jelentése az Uszó István hagyatéka ügyében.

Dr. U. Szabó tanrú válasza a meghívásra.

Sinon István tanító kérvénye 600 korona kölcsönért, a gazdasági bizottság véleményével.

Nagy Imre tanító kérvénye 800 korona kölcsönért a gazdasági bizottság véleményével.

P. Nagy Ignác tanító kérvénye 800 korona kölcsönért, a gazdasági bizottság véleményével.

A feisőleányiskolai igazgatótanács ez évi végzése dr. Matolcsi László helyére Hettesheimer Ernőnek tanárul választásáról.

A főiskolai gazdasági tanács végzése a sénior fizetésének rendezése tárgyában.

Márk Endre presbiter, dr. Kocsér Gábor és társai felebbezése az 1912. évi december 29-én megejtett ügyvédválasztás ellen.

A tanítótestület felebbezése az eddig 200 korona segély megszüntetése ellen.

Külföldi jelentés a gazdasági gondnoki állásra történt jelölésről.

Az egyeztető bizottság beterjeszti az étvizsgálati szervezeti szabályokat.

A városi tanács határozata az ondódi tanügyi államiskola céljaira átengedett 1600 négy szögöl föld tárgyában.

Márton Imre ügyvéd jelentése a Váradt Szabó Miklós hagyatéka ügyében.

A gazdasági bizottság végzése a Bruckner-Vörsey alapítványhoz tartozó iskolatételek értékéről.

A gazdasági bizottság végzése a csapókeret istentisztelet céljaira szolgáló padok színeinek kijavítása és az imahézi szolgáló kérvénye tárgyában.

A gazdasági gondnok jelentése az Eötvös-utcai tanítók szobájába szükséges tárgyak beszerzéséről.

Az árvaügyi bizottság végzése a jegyzőkönyveinek tisztázásáról.

A gazdasági bizottság jelentése Feldehim Sámuel panaszelevele tárgyában.

Munkács véros polgármesterének megkeresése a honalapító Arpád tejedelmünk emlékére feállítandó lovasszobor költségeire gyűjtés iránt.

A klopódiai református egyház segélykérvénye templomépítésre.

Btáthori Kélmán egyházi írnok 200 korona tiszteleti előleget kért.

Varga Béla tanító részére 40 korona hitoktatási hozzájárulás helyett 60 korona fogóvátétele iránti előterjesztés.

Szondy-Kenesey alapítványi segélyre beérkezett kérvények elbírálása.

„APOLLO”

mozgó színház.

Piacz- és Miklós-utca sarok.

Igazgató: Deési Alfréd.

Folytonos bemenet!

Telefon 762

Ma este:

A fekete álarcz.

Dráma 3 felvonásban.

Főszereplő:

Lili Beck a legszebb német színésznő.

Remek kísérő számok a 2 órás műsor keretében.

Hétfőn, Kedden, Szerdán:

Az országban itt először!

Világláger!

Világláger!

A sátán.

(Az ember tragédiája.)

Színjáték 1 előjáték és 8 felvonásban.

Színház.

1913. január 25-én (szombaton, C) bérletben:

FAUN.

Vigjáték 3 felvonásban.

Hét. műsor:

Vasárnap délután: Kedves Augustin, operette. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszűnet. — Este: Himfi dalai, vigjáték. Ujdonság.

Hétfőn: Faun, vigjáték. A) bérlet.

Kedden: Faun, vigjáték. B) bérlet.

Szerdán délután: Sastiók, verses dráma. Bérletszűnet. — Este: Papa, vigjáték. Góth S. és G. Kertész Ella, a Vigszínház művészeinek fellépte Bérletszűnet.

Csütörtökön: Baccarat, színmű. Góth Sándor és G. Kertész Ella felléptével. Bérletszűnet.

Pénteken: Lila dominó, operett. Ujdonság. C) bérlet.

Szombaton: Lila dominó, operett. A) bérlet.

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal: Éva, operett. Bérletszűnet.

Vasárnap este: Lila dominó, operett. Kjsbérletben.

Batizfalvy Elza vendégszereplése. Zsuffolt ház előtt lépett fel a «Leányvásár» Bessy szerepében a legkedvesebb és legnépszerűbb operett-primadonnának egyike, L. Batizfalvy Elza. — Csütörtökön a vig-estén, most pedig a színházban aratott forró és nagy sikert a kiváló művésznő. Egyik legjobb szerepében debütált s gyönyörű, graciózus táncával, pompás énekszámokkal, eredeti, finom és bájos játékkal, végül pazar toalettjeivel olyan hatást keltett, hogy a közönséget folyton nyílt színi tapsokra ragadta. Vége-hossza nem volt az ismétléseknek, a publikum alig tudott betelni az elsőrendű primadonna sok kiválóságával. Mellette színházunk szereplő tagjai is kitűnően megállották a helyüket. Zilahyné S. Vilma, Kassay, Székely, stb. mind a régi sokszor méltatott jók voltak. Általában az előadás egyike volt a legszebb, legelvezetesebb operett-előadásoknak.

SZÍNHÁZI HIREK.

Faun. Ma este kerül bemutatásra Knoblauci szenzációs sikert aratott vigjáték-ujdonsága, a mely a Nemzeti színház műsoráról került a debreczeni színpadra. A kiválóan értékes ujdonságban Bérczi Ernő, Vajda Ilonka, H. Serfőzy Etel, Kemény, Pető, Császár és Vémos Gizella játszanak jelentékenyebb szerepet. A Faun-ra nagy gondal készült a társulat drámai személyzete. Megállapítható, hogy a kitűnő vigjáték-ujdonság az idei színházi évnek egyik legvonzóbb darabja lesz. A mai premier iránt nagy az érdeklődés.

Vasárnapi előadások. Holnap, vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárrakkal a «Kedves Augustin» cperett-ujdonság kerül színre elsőrendű szerepcsztással, melyben Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Fajussi, Kassai, Lévai, Székely és Szabó vesznek részt. Este rendes helyárrakkal a «Bor» című falusi történet kerül új betanulással színre. Gárdonyi Géza ez értékes s bájos darabja ma is állandóan műsoradarabja a Nemzeti színháznak. Különösen aktuális a darab most annak a révén, hogy Eger városa Gárdonyi Gézát díszpolgárává választotta és egyik utcáját a nagy író nevére keresztelte el. A holnapi előadás érdekesnek ígérkezik a kitűnő szereposztás miatt.

Gőre Gábort — Zilahy, Durbincs sögort — Kassai Baracs Imrét — Szilágyi, Julit — Halasi Mariska Rozit — Vajda Ilonka, az itjebb Baracsot pedig Bérczi Ernő játszák.

Góth Sándor és V. Kertész Ella vendégjátéka. A Vígyszínház kedvelt művészpárja, Góth Sándor és G. Kertész Ella a jövő héten, szerdán és csütörtökön fog vendégszerepelni a debreczeni színházban. A kiváló vendégek a «Baccarat» és a «Papa» című darabokban játszanak. Jegyeket a színházi pénztár a két vendégjátékra hétfőtől kezdve előre árusít.

Király

és a debreczeni köztársasági párt

Amikor az országban egymásután kezdtek megalakulni a Köztársasági Párt megyei szervezetei, a kormány az ország összes főispánjaihoz sürgős, bizalmas rendeletet intézett hogy puhatolják ki a maguk közigazgatási területén, nem készül-e ott köztársasági szervezkedés. Ha igen, — minden eszközzel akadályozzák meg a megyei szervezetek megalakulását. De némcsak a magyar kormány kíséri ideges figyelemmel ezt a legújabb politikai mozgalmat, hanem az osztrák kormány is. Ennek egy igen különös bizonyítéka jutott tudomásunkra.

A minap megalakult debreczeni köztársasági pártszervezetnek a tagjai között van egy Király József nevű gazdálkodó is. Ennek a polgártársnak a neve és személye körül egész rendőri bonyodalom támadt mostanában. Van Debreczenben ugyanis egy másik Király József nevezetű polgár is. Ez a Király József II., a ki maga is jómódu birtokos, de nem trója az új pártnak, a napokban egy idevaló pénzintézetől nagyobb kölcsönt akart fölvenni. A szóbanforgó debreczeni pénzintézet egy Bécsben székelő nagyobb osztrák bankkal áll már régebb idő óta üzleti összeköttetésben s a kölcsönös megállapodások szerint a debreczeni intézet minden nagyobb kölcsönügyletet egyenesen felterjeszt annak a bécsi banknak.

Igy tett Király József II. kölcsönügyletével is. A telekkönyvi és közjegyzői okiratok rendben voltak, a kölcsönkérőnek tehermentes birtoka bő fedezetet nyújtott a kért kölcsönre, várták tehát az ügy sablonos elintézését. Ehelyett azonban néhány nap előtt a debreczeni pénzintézet a bécsi banktól kapott egy értesítést, hogy Király József kölcsönét nem engedélyezik, mert az osztrák kormány bizalmas értesülése szerint Király József a debreczeni köztársasági párt tagja, ők pedig az osztrák kormány általa folytatán republikánus üzletfelnek nem fojósítanak semmiféle kölcsönt. A debreczeni pénzintézet mindjárt közölte ezt a feltűnő átiratot Király József II.-vel, aki azonban kijelentette, hogy ő nem tagja a köztársasági pártnak, de tudja, hogy van egy másik Király József is Debreczenben. Ez az odavaló Általános Hitelbank igazgatósági tagja, a Király József I., de neki nem rokona. Így tudódott ki, hogy a magyar köztársasági párt mozgalmaival már az osztrák kormány is hivatalosan foglalkozik, sőt a párt tagjainak megszerzett névsorát állandóan nyilvántartásban kezeli.

HIREK.

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban a következő sorrendben tartanak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Gőborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, Kistemplomban 9 órakor Hajdu Gyula s.-lelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, az Ispotály-templomban Polgár Gyula s.-lelkész, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásost. lelkész, a Homokkeri imaházban Boér Károly vallásost. lelkész.

— A Nőegylet zsurja. A Jótékony Nőegylet vasárnapi zsurjának a programját már összeállította a rendezőség. A zsur iránt óriási az érdeklődés. A műsor különben a következő: 1. Nyitány. Kiss Béla zenekara. 2. Dalok. a) Gyermekszerelemből; b) Kuplék. Énekl.: Gyarmathy Miklós ur. 3. Naggyanyó. Dialóg. — Előadják. Ilonka: Liszt Nandika urleány, Péter: Martynusi Sándor ur. 4. Troubadurból: Azucéna dalát énekl. Geiger Hilda urleány. 5. Komoly szavaltat Luby Magda urleány által (Szatmár). 6. Dr. Farkas Imre előadása (Budapest). 7. Virágballad. Táncozza 12 urleány: Csanak Mariska, Dicsőffy Marienne, Kolbenhayer Margit, Kovássy Eszter, Körössy Margit, Madarász Alice, Rickl Juliska, Rátonyi Cella, Szalay Gizi, Szele Paula, Than Ilonka és Than Mandi. 8. Trió Carmen-operából (Biset), énekl. és játszák: Carmen. Császár Mária urnő, Fraskvuita és Mercedes cigányleányok: Constance Perdreux és Geiger Hilda urleányok. Kezdeté este pont 8 órakor. A fényes műsor után természetesen tánc következik.

— A Reformpárt vasárnap délután előadást fog tartani a Gazdakör helyiségében. — Előadó dr. Juhász Nagy Sándor debreczeni ügyvéd lesz, aki az általános politikai helyzetet fog foglalkozni. Az előadásra Debreczenből kiutaznak a Reformpárt részéről: Király József, dr. Szabó Ferenc és még többen.

— Tiltakozó népgyűlés. A Választójogi Népszövetség tagjai a Városháza udvarán vasárnap délután 2 órakor a Tisza-Lukács-választójogi javaslata ellen tiltakozó népgyűlést tartanak.

— Jelmez-estély. Stern József és Testvére kefégyár részvénytársaság munkásainak önképző- és segélyező egyesülete saját alapja javára február hó 15-én, a Royal szálloda nagytermében, Veres Tóni zenekara közreműködésével jelmez-estélyt tart. Kezdeté este 9 órakor. Bélépt. díj személyenként 1 korona 20 fillér, családjegy (3 személyre) 3 kor. 50 fillér, előre váltva 1 kor. 10 fillér, illetve 3 kor. 30 fillér. Jegyek előre válthatók: Stern József és testvére kefégyár részvénytársaság piac-utcai raktárában, Kiss Jánosné fodrász üzletében (Mester-ú), a rendezőség tagjainál és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtnak s hirdapilag nyugtáztainak.

— Összeesett az utcán. Baros-utca 10. ház előtt ma délelőtt összeesett egy kislány. A mentők segítségére siettek és beszélítették szüleinek a lakására, Nyil-utca 10. alá.

— Az adózók figyelmébe. A városi adóügyi osztály közli az adózókkal, hogy az 1912. évi orsz. betegápolási pótdadó, továbbá a kir. pénzügyigazgatóság által 1912. évben érvényesítve kiadott állami adóra vonatkozó pótkivetési lajstromok elkészülvén, azokat az 1883. évi XLIV. t.-cz. 16. §-a értelmében 27-től február hó 3-ik napjáig bezárólag a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére tesznek ki. Erről az adóügyi osztály az adófizető közzétét oly felhívással értesíti, hogy e lajstromokat az említett helyen az adózók a hivatalos órák alatt bármikor tekinthetik meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: észleléseiket a városi adóügyi osztálynál azok az adózók, kik a közszemlére kitett lajstromokban foglalt adóval már a múlt évben is meg voltak róva, a lajstrom közzétételének napját; azon adózók, kik a közszemlére kitett lajstromban megállapított adóval 1912. évben első ízben rovtattak meg, adótarozásuknak az adókönyvesekben történt bejegyzést követő 15 nap alatt anynyival inkább adják be, mivel az e tárgyan később beérkező panaszokat figyelembe venni nem fogják.

— A görög katólikus magyar püspökség ellen. Nagyváradról jelentik: Papp Antal, az újlag kinevezett görög katólikus magyar püspök három héttel ezelőtt magyar nyelvű körlevelet bocsátott ki, amelyben tudatja a magyar püspökség létesítését. A körlevelet egész szokatlanul a lelkészek a nép előtt is felolvasták. A felolvasást botrányos incidensek zavarták meg. Szaniszló községben Pupa Alexa lelkész olvasta fel a körlevelet a templom előtt. Mikor a pap az első magyar szót kiejtette, felzudult a néptömeg, majd a kurátor kitépte a pap kezéből a körlevelet, kettészakította és azt kiáltotta:

— Nem kell az új püspökség, visszaküdjük a körlevelet.

Zajos jeleneteket provokált a körlevél több biharvármegyei községben is, ahol szintén ki tépték a pap kezéből a püspöki cirkulát ezzel a kiáltással:

— Visszaküldjük a püspöknek!

A nagyváradai görög katólikusok kijelentették, hogy nekik is tudomásukra jutott a körlevél, sőt általában többen jöttek be az aula háza zsal, hogy nem kell az új püspökség, inkább becsukják a templomot és a templomkulcsot elküldik Rómába. A nagyváradai püspökség azonban nem intézkedhetik ebben az ügyben, mert az nem tartozik hatáskörébe.

— Házasságok. A hét folyamán a következő párok léptek házasságra: Mészáros János máv. munkás rk.—Sotkó Erzsébettel, rk., Schvarcz József órásmester izr.—Gottlieb Jolánával izr., Bokor István bérlő ref.—Bagosi Juliánával ref., Mészáros István napszámos ref.—Papp Erzsébettel róm. kath., Lécz Imre napszámos ref.—Nagy Zsófiával ref., Szabó Károly napszámos ref.—Szabó Agnessel, ref., Veréb Lajos háztulajdonos ref.—Silye Zsófiával ref., dr. Lorencz Arthur tisztviselő ág. ev.—Mándy Ilonával ág. ev., Tisza Lajos majoros ref.—Józsa Zsuzsánnával ref., Gebei József könyvkötősegéd ref.—Csollák Eszterrel ref.

— A Nemzeti kávéházban minden este egy elsőrendű Női-zenekar Nemény Jenő karmester vezetése mellett hangversenyeznek.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES ÁGOST Sánye-Lipózi Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

— **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel elátott egyének, kik étvágytalanságban, felfúvódásban, gyomorgörccsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll féle seidlitzpor” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógy szerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I Tuhchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával.

— **Eljegyzések.** A hét folyamán a következők jegyezték el magukat: Hoffmann László — Szigeti Ilona, Bene Imre — Nemes Anna, Szikszai András — Szekeres Eszter, Krecz Sándor — Tóth Mária, Bartos Lajos — Dobos Julia, Csombordi Lajos — Berecz Mária, Fazekas Gábor — Borbély Eszter, Frigyesi Jakab — Sarkadi Reine, Reichmann Lipót — Marmelstein Zsáfi, Oláh Bélint — Dávid Piroska, Nuczás János — Purgye Ilon, Kabai József — Szekeres Juliánna, Bécsi Ferencz — Csincsér Julia, Vida Szabó Márton — Veres Zsuzsanna, Szilágyi Mihály — Ince Zsuzsa, Kis Gyula — Nagy Erzsébet.

— **A Magyar Király-kávéházban** ma és a következő napokon Budapest legjobb hölgyzene-kara muzsikál Fehérváry Margit vezetése alatt. Puskás Otília cimbalom szólista közreműködésével. B. pártfogást kér Hausserl Károly karmester, Erős Jakab kávé.

Mikor lesz a sztrájk?

Egyelőre nem tör ki.

Az általános sztrájkra vonatkozólag a szocialista párt egyik vezető embere a következőket mondta:

A vasárnap összehívott rendkívüli pártkongresszus kétségtelenül egyhangú határozattal fogja utasítani a pártvezetőséget a politikai tömegsztrájk előkészítésére avégből, hogy a munkásság ezzel a végső harci eszközzel küzdjön a Tisza-Lukács választói javaslat ellen.

Ennél messzebbmenő határozatot a kongresszus aligha fog hozni és nevezetesen nem fogja a tömegsztrájk megkezdésének időpontját megállapítani, hanem erre nézve általános felhatalmazást fog adni a pártvezetőségnek arra, hogy a sztrájk megkezdését a politikai és taktikai szempontból legalkalmasabb időre tüzze ki.

A szakmák bizalmi érdekeinek és a párt bizalmi érdekeinek együttes érdekezte, amely először foglalt állást a sztrájk dolgában, szintén erre az álláspontra helyezkedett, amint az a dolgot természeténél fogva másképpen nem is lehet-

séges. Mint ahogy a szociáldemokrata párt választójogi sztrájkja egy nagy politikai akcióba illeszkedik bele, időpontjára a politikai viszonyoknak természetes nagy hatásuk van és ily dologban előre naphoz köti a cselekvés kezdetét, nem taktikus dolog.

Annyire egészen bizonyos már most is és ezt megmondhatjuk anélkül, hogy taktikai terveinkbe az ellenségek bepillantást engednének, — hogy azok a forgalomban levő hírek, mintha a sztrájk a kongresszus után következő napon, január 27-én megkezdődnek, teljesen alaptalanok.

Hirdessen

az „UJ DEBRECZEN”-ben,
Debreczen város egyetlen valóban független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

Magyar leány

török férj.

Kolozsvárról jelentik:

Ahmed Dselal bej, a török szenátus titkára, akiről sok szó esett a debreczeni lapokban azon a téren, hogy egy kolozsvári urileányt vett nőül, mint Ali Riza pasa hadsége részt vett a Balkán-háborúban. Dselal bej ma teljesen lerongyolódva, számtalan viszontagság után megérkezett Kolozsvárra feleségéhez aki a háború kitörésekor szüleihez tért vissza. Dselal bejjel érkezett ugyancsak lerongyolódva egy önkéntes bajtárs is, aki szintén főúri családból származik. Ahmed Dselal elmondta, hogy hihetetlen szenvedéseken ment át. Ő maga részt vett a kumanovói ütközetben, ahol a tűzvonalban a legexponáltabb pontok egyikén állott. Az elvesztett kumanovói csata után Valonában a fellázadt albánok fogásába került, akik aztán Janinába hurcolták. Itt az olasz konzulátus közbejvetésére némileg enyhült a sorsa. Mindazonáltal szűkre gondolt, mert heteken keresztül alig kaptak enni, valóté s minden percben a halál fenyegette.

A tengerpartra menekült, hogy hajó vagy bárka segítségével lehetőleg olasz területre jusson. Három menekülő török öreg emberrel menekülés közben egy gazdátlan rozoga bárkán, a véletlenre bízva magukat, utnak indultak és több mint tíz órai tengeri út után olasz partot értek Brindisiben. Dselal bej az olasz konzulhoz fordult segítségért, aki ötszáz frankot adott és így Trieszten és Budapesten át Kolozsvárra érkezett. A legutóbbi események hírére örömmel fogadta és kijelentette, hogy rövid időn belül hazautazik.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

Instrukció nélkül.

Londonból jelentik: A török béke-delegátusok ma estig, mint a Reuter-ügynökség értesül, még mindig nem kaptak instrukciókat Konstantinápolyból és azért alaptalan az a híresztelés, hogy a megbízottak vasárnap elindulnak Londonból. Épp úgy nem tudnak arról sem, hogy állítólag Hakki pasát is kirendelték a békekonferenciára. A török delegátusok körében nagy aggodalommal tekintenek a jövő elé.

Az új kormány békét akar.

Konstantinápolyból jelentik: Fel-tétlenül illetékes körökben kijelentik, hogy a kormány a legrövidebb időn belül becsületes béke megkötésére tö-rekszik és alkalmas instrukciókat akar a londoni delegátusok számára kigon-dolni.

Válasz a hatalmak jegyzékére.

Konstantinápolyból jelentik: Dél felé a miniszterek a palotába mentek. Noradunghian volt külügyminisztert is felkérték, hogy oda eljőjön, mert felvilágosításokat akartak tőle kapni kü-lönböző kérdésekről. A kormány az első minisztertanácson, amely ma délután lesz, a hatalmak jegyzékére adandó megfelelő válaszról fog tanácskozni.

Ázsiai Törökország felosztása.

Itteni igen jól értesült körökben határozottsággal hire jár, hogy Fran-ciaország, Anglia és Oroszország közt fix megállapodás áll fenn az ázsiai Tö-rökországnak a hármass entente tagjai érdekköre szempontjából xaló felosztá-sáról. Ez a megállapodás akkor lép életbe, ha bármiféle események követ-keztében kérdéssé válnék Törökország uralma Ázsiában. A balkáni háború fel-éledése itteni diplomáciai körök véle-ménye szerint olyan eseményeket von-hat maga után, amelyek a hármass-en-ente hatalmai közt az ázsiai Törökor-szágra vonatkozóan ez év telén létre-jött megállapodás végrehajtását szük-ségessé tennék,

CSARNOK

Tanyai dolgok.

Novella.

(1.)

Régebben a tanyai rendőrbiztosoknak nem volt egyenruhájuk, kardot sem hordoztak, mint manapság, sőt még sarzsi szerint sem osztályozódtak. Egyforma volt valamennyi, csak a legfeljebb abban különböztek egymástól, hogy az egyik serényebb volt, talán lelkismeretesebb is, és ennél fogva nagyobb ambícióval igyekezett hurokra keríteni a bűnöző embereket. A másik el enben kényelmesebb volt és szivesebben kergette jó meleg szobában a pagátot, mint havas dűlőutakon a tanyai házásokat. Azért, a mi a külsőséget illeti, nem voltak ők még sem egészen „civiliek”. A jellegzetes német szabásu reithóznai, két oldalt huszfilléres nagyságu fényes rézgombokkal, az alacsony száru sarkantyus csizma és a pandurvilágra emlékeztető, hzsszu szijostor például elmaradhatatlan kellékként szerepelt; továbbá a pirosbujtókás, átalvetős zsinoros spencer, a daruallas pörge kalap és az ezüst-kupakos tajték-papa, mind olyan hozzájuk tartozó dolog volt, mint teszem azt, hataslóvon a nyereg. Az ember az első tekintetre látta, hogy hivatalos emberrel van dolga.

Most egészen másként áll a bál. Szép, színes egyenruhát hordoznak a biztosok és némelyik olyan nyalka, mint valami testőrkapitány. Talán ezért is nagyobb a tekintélyük, mint a régiéke volt. Kétségtelenül van a dolgban valami, mert ma már fölőselegsek azok az ősi csendbiztosi „fogások”, amelyekből valót és vállalt a delikvens, mint a karihaesegás. Elég a megjelenés, a komoly, nyugodt tekintet és a fürkésző, gyors észjárás, amely a kutyacába szoritja a legfurfangosabb zsványtertelést is. Még a városi embernek is imponál, ha úgy jártában-keltében kint időzget barátkozás szempontjából valamelyik tanyai rendőrkapitánynál, az a katonás fellépés, amelyet a külső dekoráció kétségtelenül még hatásosabbá tesz. Mert ha mindjárt eem is tavaszi költés a kapitány ur, bizony, bizony, csak ki-szizza ökgiyelme magát a rapyortnál, érezvén, hogy nem közönséges civilgunyában szolgálja az igazságot.

Ez a tanyai rendőrbiztos, akiről ezen írásban szó esik, inen szép szál legény. Magas, szélesvállu, nagycsontu ember. Aki ősermi, az érvást rámondhatja ama paraszti megjegyzést, hogy az „Isten is rendőrnek teremtette.” Van zive is a mesterséghez, de viszont van bátor-sága és kitaratása is.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

NYILT-TÉR

Serravalló's

Vasas Kina-bor.

Kitüntette 1906. évi bécsi Hyegenikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Triest-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Csak aróknak

a cigarettáróknak,

a kik egészségükre való tekintetből nem szajnálnak naponta 1-2 fillérrrel többet kiadni:

Clulspeciale

120 lap	20 fillér
70 " "	12 " "
1 doboz (100) hüvely	70 " "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronk- és szinnyomás valamint sziradék-pigmentek nélkül, de minden lapocskában és hüvelyben benne van viszonymással a védjegy és a gyáros aláírása, Modiano.

Főraktár: Szentkirályi és Nagy m. kir. dohány nagy és különlegességi árudájában

Telket bérelnék

Debreczen belterületén legalább 600

□-öl nagyságban 5-10 évre. Ajánlatok **Dretomszky Béla Dunakesz, Fő-ut 4. szám alá** küldendők.

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, újak: 700-2000 koronáig; angol mechanikával, kereszt-hurosak, hárfapodállal. **Átjásztottak: 300, 400, 500, 600, 700 koronáig** vásárolhatók és cserélhetők.

Ócska zongorákat és pianinókat áteserélek újakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokat jótállással vállalom.

Kernács zongorakészítő nagy telepei:

BUDA PEST. Fiókküzet: **Kálvin-tér 6.**

Főüzlet:

Szerecsen u. 33. az „Opera” közelében.

OH JAJ!

Megfolyt az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Próbadoboz 50 fil.
Doboza 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LEÓ és EGGER I.** Budapest, VI. Révai-u 12.

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferenc, Harsányi Lajos, Kóczián Dezső, Kováts L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Sággy Ferenc, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszerárakban, Jóna és Jóna Központi drogériákban.

ÉLJEN!

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

AZ UJ BERSON GUMMI-SAROK

különleges gummi szült a be van és a minőség tar-

kovorekből ké-bizonyítva, hogy tósabb mint a bbr.

Az új „BERSON” gummisaroknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője borsarkának, alakjának művészi kivitelében rendkívül elegáns minősége kiválóan tartós és pehelykönnyű.

Az új „BERSON” gummisarok megővja cipőjének borsarkát az elferdüléstől. cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegét és hágerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenyyártmánynak célja az, hogy a módázás utánzásával és hasonhangzásu elnevezéssel a t. c. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranydobozba van osomagolva, amelyen a szó „Berson” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarok látható az itt ábrázolt gyári védjegy amelyre különös figyelem fordítandó.

Kérjen határozottan csakis ezzel a védjeggel ellátott „BERSON” gummisarokot. Csak saját cipőszé vagy cipőkereskedője által erősítse cipőszé és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest, VII.

AZ ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Rákóczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában, Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Szives pártfogást kér a tulajdonos.

Vezető: **Schlothauer Ferenc.**

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND
Könyvnyomdája
Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Adam órás és ékszerésznel Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanot órajavitások legolcsóbban eszközöltetnek.

Házasság.

HÁZASSÁG céljából megismerkedne ősnemes családból származó, középkori, magasabb képzettségű, biztos jövedelemmel bíró uriember idősebb vagyonos hölgygyel. Levél „Egyetértés: boldogság” cím alatt, kiadóba. Lapban jelentendő!

HÁZASSÁGBAN családott, férjétől elhanyagolt urinőt kedélyesen elszóraztatna modern uriember. Levelet „Modern” jelígre kérek a kiadóba.

Levelezés.

NEM BÁNJA MEG jelígre levél van a kiadóban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-PÓR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-PÓROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTESI-BANTALMAK, gyomorhűv, rögzött SZEKREKÉDES, májbántalom, VÉRTOULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziáruknak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezésesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez készített, csusz és a megkülönböztető követelményeinek legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

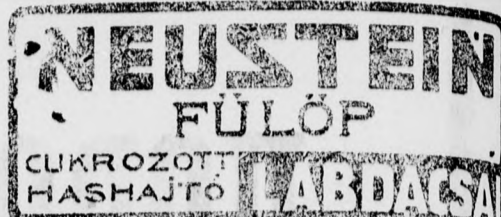
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Penté szer mentes minden káros alkalmatlanságot, a legjobb sikereket használják a bántalmaknál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmasabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzése, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. Egy tükres 8 doozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás!

Utánzóttól ovakodástól „Neustein Fülöp” hashajtó pilulái tessenék kérés. Csak akkor valódi, ha minden doboz a törv. bejegyzés Szent Lipót vége a Philip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. tör. óny által védett csomagjainon cégünknek rajta keltenie Neustein Fülöp gyógyszerész.

Bz - Lipóthoz Wien, Plankengasse 6. Kapható Debreczenben Kubek Sandor Mihály lovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok. Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szives pártfogást kér Pallai Miksa, igazgató tulajdonos.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsueshurut, tüdővész, májközhőség, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen könyvet képekkel Guttmann dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: Gyógyítható a tüdőbaj? Azonkívül egy próba-csomagot kitűnő diétikus teánkból. Ezeket magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot tüdőbajok ellen (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut ellen rendelték és magasztalták. A tea nem tilkos szer, Lisber-féle növényekből készült, melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden beteg minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a Gyógyítható-e a tüdőbaj? című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelet küldeni lapot írni Puhlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummigörcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati gépek műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szerezhetők be. Most jelent meg legújabb lépcső-áronyozékot kivántra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Alapítottak 1856. Telefon 958.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen, Darabos-utca 7. Tirographszedőgépén szedve.